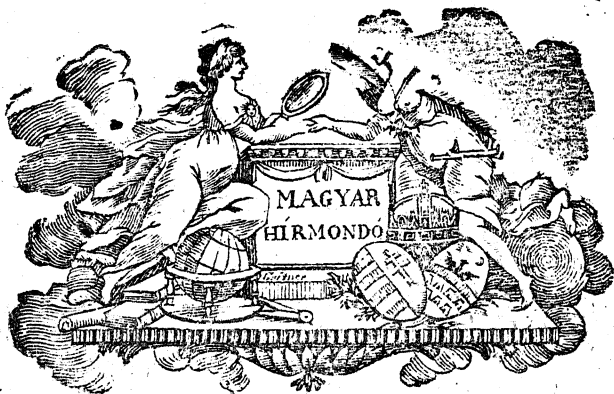

CSÁSZARI ÉS KIRÁLYI FELSÉG
ENGEDELMÉVEL.

Nro 46.

Költ Bétsben, Sz. Iván Havának (Junius) 8-dik
napján 1802-dik Elztendőben.

B é t s:

Po'sony Junius' 3-dikán. Tegnap vólt a' Her-
tzeg Grassalkovich által adott maskarás Bál.
Szebbet ennél még Bétsben se látott az ember
ötven elztendők elforgása alatt, kiváltképpen a'
drága férfúi 's Afzszonyi maskarákra nézve, a'
mellyek szemlélésében be nem tudtak telni a' sze-
mek gyönyörűséggel. Négyyszer tizenkét pár mas-
kara vólt Magyar, Tót, Olah 's a' t. hazánkbe-
li Nemzetek köntössében, kiknek magok musi-
kája vólt, 's szép sorban jöttek be a' tántzoló
palotába, mellyben már a' Felséges Királyunk
és Királynénk méltóztatott vólt megjeleni, nem

külömben Feldmarsal Károly, Jó'sef Nádorispá-
nyunk, Lajos és Rudolf, azután a' Májlandi
Ferdinánd Ő Fő-Hertzezségek, Ferdinánd és Fe-
rentz Májlandi ifjú Fő Hertzegekkel egygyütt.
Mingyárt rá kezdtek a' Muzsikusok, 's a' szép
48 álortzás Méltóságok meg-rakták a' Contra-
tántzot, a' nézők nagy meg elégedésére. Nem
sokára nyóltz Dalmátziai férjfi, és 8 Dalmátziai
afszzonyok képében, kik előtt Czigány Muzsiku-
sok mentek szép hegedű szóval, jöttek bé sor-
ban valóságos Nemzeti köntösökben: a' férjfiak
t. i. veres köpönyegben, nagy ezüst gombos
kék dolmányban, pötyögős nadrágban, a' bo-
kán felyül széles kaptsokkal, 's botskorosan. Ve-
res kutsma a' fejekben. Az afszzonyoknak kes-
keny kötők volt, melly, valamint szinte az
ingek is külömbkülömbféle színekkel ki volt var-
va. Ezen meg nevezett maskarákban a' férjfiak
közönségesen igen kellemetesen és fényesen vol-
tak fel öltözve, de még sokkal kellemetesebben
és fényesebben az afszzonyok, kik között főkép-
pen szembe tűntek a' Gazdaszszony Hertzeg Gras-
salkovichné, Gróf Pálffy Jánosné, Gyulay Sá-
muelné, Gróf Eszterházy Károly két Kiaszszo-
nyai, több más Dámákkal egygyütt. Végre bé
jött a' tántzoló palotába hat kozák, setét kék
színű köntösben, ezüst övekkel, 's lódingokkal,
fekete süveg a' fejekben, hofszú dsida a' kezek-
ben, mellyen kis zászló lobogot. Ezek is igen
szépek voltak, temérdek sok más maskarákkal
egygyütt. Két külömbféle Szálában volt a' mu-
zsika. A' kinek tehát kedve volt a' tántzra, itt
jól élhette a' világát. Mindenféle enni, 's inni
való volt igen nagy bővséggel. Több költ-el há-

rom száz butykos Kámpániai bornál, de még több a' frissítő italok közzül; mivel a' nyári napok melegét nagyon nevelték a' véghetetlen sok égő gyertyák. A' bál tartott világos virradtig.

Posony Junius 6-dikán. E' folyó hónapnak 3-dik napján megint Ülésünk volt. A' második Tábla 9 órakor kezdett a' tanátskozásokhoz. Felvette t. i. azon dolgokat, a' mellyeket Junius 1-ső és 2-dik napjain hánytak vetettek volt meg a' kerületbéli gyűlésekben. Az 1 ső Tábla 10 órakor gyűlt öszve, 's 11 óráig várta a' 2 dik Tábla meg-egygyezésének vele való közlését, melly meg is esett a' szokott Deputátusok által. A' melly három pontokban megegygyezett a' 2-dik Tábla, az itt helybe hagyódott kevés változással. Ezen változás azután fel-vétetődött a' 2-dik Táblán: végre abban egygyeztek meg mind a' két Táblák, hogy a' Magyar Gyalog, és Lovas Regimentek hűjánosságait, (a' Regimentek most közel hetven-két ezer emberből állanak,) esztendőről esztendőre kipótolja az Ország, a' jövő Ország Gyűléséig. Mennyivel pótolja ki azokat az Ország, és mitsoda jó úton módon szedi öszve a' pótolásra megkívántató számot, azt az Ország határozza-meg, a' minthogy most már tanátskozik is arról, egy számos Tagokból álló Deputátzió. A' második pont, a' mellyre közönségesen reá állottak az, hogy Capitulációra szedődjenek a' katonák, mint most közönségesen szedődnek a' Monarchiában, 's mint azt kívánta volt az Ország, már az 1715-dik esztendei Ország Gyűlésében. A' harmadik pont abból áll, hogy ha a' Felséges Királyunknak rendkívül való szüksége adja elő magát, az, az Or-

szág Gyűlésén fordul elő. Ebben az Ülésben szö-
ltek kiváltképpen Géczi, és Balog Komárom,
Bezerédi Győri, Prileszky Trentsén, Szentivá-
nyi Nógrád, Vayda Vas, és a' Szala Vármegyei
Nagy Érd. Követek. A' Tisza-mellyéki Várme-
gyék Követei között pedig Vay József Szabolcs,
Bárá Vay Miklós Borsod, Luby Szathmár, Pé-
chy Bihar, Domokos Békes Vármegyebéli N.
Érd. Követek. Ebben az Ülésben az is elvége-
ződött, hogy számos Deputáció mennyen mind
a' két Tábláról Felséges Királyunk, és Király-
nénk tiszteletére; minthogy Junius 6-dikán va-
gyon mind a' sok örvendezések között véghez
ment megkoronáztatásoknak napja, mind külö-
nösen Felséges Királynénk születése napja is. Er-
re a' végre, úgymint Ő Felségek szerentés hosz-
szas életekért, mai nap Nagy Misc is tartatott a'
Sz Márton Templomában, mellyben az Ország
Rendei megjelentek fényes köntösökben. A' Tem-
plom előtt a' Hertzeg Elzterházy (ez előtt Gyu-
lay Sámuel) Granátérossai állottak sorban, 's
derekasan tüzeltek, a' várból pedig erősen ágyúz-
tak az Isteni szolgálat alatt. Estvére az egész
város gazdagon kivált világosítva.

Nagy Váradról Május 25 dikén. Tsudál-
kozni lehet azon, hogy a' midőn olly sok jó szí-
vű Hazafiak törekednek azon, hogy a' tudomá-
mányok, 's az azok tanulására megkivántató
kedv, mennél jobban kiterjedjenek a' Hazában,
még is olly kevés fogamatja lehetett mind eddig,
ezen köz hafzonra tzelozó szándéknak. Meg kell
ugyan vallani, hogy sok nagy érdemű, 's tudomá-
mányú Hazafiak, hathatóson munkálkodtak azon,
hogy édes Nemzetünk is ditsekedhessen valami-

vel a' tudományok egy vagy más nemében, 's mutathasson olly munkákat, mellyeket nem lehet nagyra nem betsülni: de más részről azt sem lehet tagadni, hogy kivált a' Magyar nyelven világ eleibe bocsátott munkák száma éppen nem olly nagy, mint lehetne. — Nékem úgy látszik, hogy kell valaminek elsőnek, kell utólsónak lenni a' tudományok, 's az azokkal mindenkör egygyütt járó nyelv pallérozásában. Mihelyt ez a' rend megbomlik, abból rend szerént zűrzavarok szoktak származni. — A' História vólt elejétől fogva az emberi-nemzet tanító mestere: ebből lehet azt megtanúlni, mikor mitsoda akadályi lehettek egy vagy más Nemzetben a' tudományok előmenetelének. Elfelejtethetlenné tenné magát az, a' ki azt íselekedné, hogy a' Nemzeti literatura, mennél nagyobb előmenetelt vehetne a' jó ízléssel kidolgozott, 's Magyar nyelven elő adot históriai munkák által; már azok akár magának a' Nemzetnek történeteit, akár pedig átaljában szólván más Nemzetekre tartozó dolgokat foglalnának magokban. — Rend szerént hibásan szoktak gondolkodni az emberek a' História-ról, a' midőn arról azt tartják, hogy az tsak a' megtörsént dolgoknak, esztendő számmal megtarkázott előadásában áll. Én úgy tartom, hogy a' haszna vehető Filozofiát, mellyet a' közönséges életbe kiviszünk magunkal, tsak a' jó Históriakból lehet magunkévá tenni, nem pedig azon szörfszál hasogató tudományokból, mellyeket nem az emberi nemzet köz haszna, hanem a' vilzke-téges ész tett a' tudományok laistromába. Ész-re vehetetlenül bővülne anyai nyelvünk, még pedig minden erőltetés nélkül, a' Históriakból elő for-

duló, a' Nemzetek történeteire, culturájára, szokására, kereskedésére, 's a' mesterségekre tartozó dolgok', Magyarúl leendő elő-adása által, még pedig úgy, hogy a' szokás, 's kivált a' szokás alatt elrejtett dolog, magokat az új, 's különben füleket sértegető szokat is ajánlaná, 's megörökítené! Szerentsések azok az Oskolák, melyekben az Ifjúság haszna vehető dolgok, még pedig anyai nyelven való tanulásával töltheti idejét. Szerentsések azok a' Köny-Írók, kik olly munkák közönségessé való tételében foglalatoskodnak, melyeket a' Magyar literatura soha sem fog szégyenleni!

Olasz Ország.

Florentziából Május 15-dikén. Úgy hallatik, hogy a' Szárdiniai Király Nápolyból Romába fogva mostanában utazni, és hogy fontos oka volna utazásának, de a' mellyet még most nem lehet tudni bizonyoson. — A' Batava Reszpublika ismét szándékozik Algiriával, 's Tunissal megerősíteni, az ez előtt is felállott egygyezést: mellyre nézve egy nemzeti hajót küldött Algirba, a' volt barátság, 's egygyet értés helyre állítására.

Májlándból Május 17-dikén. Tegnap utazott ezen keresztül Generál Murát Páris felé. — Az új Konstitútzio, lassan lassan csak ugyan lábra kapott nálunk. A' mi benne még a' szokatlanság miatt kivetőnek látszik, azt az idő meg orvosolja. Tegnap kezdődött-el a' leg-tehetősebb polgárok ülése ágyú dörgések között. — Genua, 's Páris közt egymást éri mostanában

a' Kurir, hihető, hogy most készül az elsőnek állandó állapotja.

Majlándból Május 21-dikén. A' még hátra maradt adót, minden módon igyekezik a' Kormányfő beszédni, a' hol szép szerivel meg nem eshetik erővel is. — Azok a' Szerzetesek, vagy Apátzák, kik mióta sok Klastromok eltöröltettek, a' szegénységgel, nyomorúsággal küszködtek, ismét világra kapják fizetéseket. — Az a' földindulás, melly a' mint haljuk más Tartományokban is érezhető volt, a' nagyobb épületekben Templomokban sok károkat okozott nálunk, és sokakra úgy rá ijesztett, hogy a' mezőkön kerestek magoknak menedék helyet. — Hihető, hogy alsó Olaszországban is, a' hol egyéb aránt is gyakrabban megszokott történni a' földindulás, tapasztalható jelei voltak annak.

Helvétzia.

Bernából Május 23-dikén. Ismét egy új Konstitúciónk készült-el, mellynek a' terméshet a' következő dolgokból világos lesz. A' Római Katholika, 's Reformáta Vallás a' Státus Vallása. Az egész Svajtzer Respublika 18 Kantonokból áll. — A' származással együtt járó külömbségnek nem lesz helye a' Respublikában. — A' Dézma 's tized alól pénzen meg lehet váltani magát a' polgárnak. — A' Státus igazgatása bízódik a' Nép, Szenátus, 's végre hajtó Tanácsra 25000 polgár tesz egy Repraesentátiót. A' meghatározott számból álló Repraesentánsok Május első napján gyűlnek öszve, a' közönséges adó mennyiségét ezek határozzák-meg, 's a' Kantonoknak a' Szenátus ellen való panaszait meg-

vizsgálják. A' Szenátus fog állani egy Landammanból, két Helytartóból, 's 24 Szenátorból, kik öt esztendeig viselik a' rájuk bízott hivatalt. Ötöd része a' Szenátusnak minden esztendőben kilép hivatalából. A' Szenátus hányja veti-meg azt, ha hadakozzon-e a' Nemzet vagy nem, a' békeség kötésre is néki van hatalma, mindazáltal a' Repraesentátziók megegyezésével. A' Szenátus közzül választódnak, a' Landamman, 2 Helytartók, 's öt Státus titoknokok. A' most említettekben áll a' végre hajtó Tanács, melly az igasság kiszolgáltatására, a' Respublika belső, 's külső állapotjára, a' Finántziára, 's a' hadi dolgokra vigyáz. Kilentz esztendeig folytatják ezen végre hajtó Tanács tagjai hivatalkokat; 's egy harmad rész, minden három esztendő elforgása alatt kilép hivatalából. Ezen Tanács teszi a' katona Tiszteket. A' Státus-titoknokoknak voksok nints, és csak valamiről való vélekedéseket mondhatják meg a' végre hajtó Tanácsban. Minden ember szabadon lakhatik a' Respublikában, akár mitsoda Vallású legyen, csak hogy a' Respublika tsendességét meg ne háborítsa. Tsak a' R. Kathólika, 's Református Vallás tanítóit fizeti a' Státus, melly fizetés a' tizedekből dézmákból telik-ki. Az egész Respublikának tsak egyféle törvény könyve lesz, mellybe a' főben járó, 's kereskedésre tartozó dolgokról szóló törvények foglaltatnak-bé.

Frantzia Ország.

Párisból Május 22 dikén. A' Sz. Dominósg szigete állapotjáról következő tudósításokat vettünk mostanában. Dessalines a' Feketék

Generálissa Leoganét porrá égette, mindazáltal Lapliume Fekete Generális által, ki mellénk állott, megadályoktatott az ellenség abban, hogy a' sziget déli részében pusztíthasson. — Toussaint példa nélkül való kegyetlenségeket követel. — Seregünknek egy része azon van, hogy Pietotet ostromolja, 's a' Feketék ott lévő puska poros magazinját elfoglalja. — A' Feketék Tisztjei, mind sarkantyút viselnek, még pedig tsizma nélkül, tsak rövid szárú labbelieken. Sok holmit (bagagé-t) szöktak magok után hordani, a' mellyet katonáink elfoglalnak. — A' közelebb múlt Mártzius 26 dikán megvették seregeink a' fellyebb írt Várost, a' Feketék leg vakmerőbb ellent állása mellett is. Míg ezen szép, 's az Anglusoktól épített városhoz juthattak katonáink, addig sok tsoport Feketéken keresztiül kellett magokat vágni. Az ellenség közzül 400-an minden irgalmasság nélkül lenyakaztattak. Négy Generális sebet kapott az ostromlás ideje alatt. Míg katonáink a' várost ostromlották, az alatt Toussaint öszve kaptsolván magát Generál Kristóffal, Kap városára ütött, de az ott lévő Kommendánsunk gyakori kiütése miatt nem fért úgy ahoz, mint akarta volna. — Toussaint tíz ezer embernél többet megölettetett egyszer is mászszor is.

Párisból Május 25-dikén, A' Tribunátus előtt megfordult ez a' kérdés, vallyon a' Feketék szabadságba helyheztessenek-é, vagy mint eddig megmaradjanak szolgai állapotjokban? Kevesen voltak olyanok, kik azt ítélték volna, hogy magokra kell őket hagyni, 's szabadságba helyheztetni: a' midőn a' tapasztalás, 's a' Sz.

Domingóban mostanában történt dolgok eléggé bizonyítják, mennyi kárt okoz az, ha idő nap előtt olly fegyvert adnak valaki kezébe, mellynek hasznát az nem veheti. — Sok Parlamentombeli vételkedések, mellyek a' kötött békesség hasznos, vagy nem hasznos voltáról Angliában tartatnak, nem tetszenek a' Fr. Kormányfizeknek, nem csak azért, hogy az effélék a' két Nemzet közt való gyűlölséget táplálják, 's a' költsönös bizodalmat nagyon erőtelenítik, hanem kiváltképpen azért, hogy azoknak a' fundamentomaleg-inkább, az Anglia hasznainak egy oldalról való vételében áll.

Anglia.

Londonból Május 17-dikén. Valamint eddig minden Újságaink, a' Parlamentom tagjainak azon vizsgálódásainak elő-adásával voltak tele, mellyek a' békesség meghányására vetésére tzelotak: úgy most csak az arról való külömb-külobbféle okoskodásokat lehet benne szemlélni: helyes-e vagy nem, hogy Bonapárté holtig fogja viselni Konzuli hivatalát. Némelylek azt mondják, hogy nem szolgál Bonapárténak ditsösségére 's nem neveli a' Nemzet eránta való tiszteletét az, hogy ő élete végéig megmarad hivatalában, és hogy nem lett volna annál nemesebb tselekedete, ha a' Wasington példája szerént magános állapotba tölténé életét, minekutánna már a' világot nagy tselekedeteinek hírével bétöltötte.

Londonból Május 18-dikán. L. Havkesbury így szólott az alsó Ház, közelebbi gyűlésében. „Lehet, illik is kívánni, hogy a' kötött békesség, bár csak több haszonnal volna Angli-

ára nézve öszve kötve: azomban meg kell valani, hogy csak ugyan a' betsület, 's böltsesség principiumain van az fundálva. Illő gondolóra venni a' körülállásokat, mellyek a' békességet okozták. Mikor mostani Ministereink hivataljokba béleptek, a' mi Szövetségesünk a' Német Császár egy nagy ütközetben szerentsétlen volt, a' mi után a' Lunevillei egygyezés nem soká következett. Európának Angliával való öszve köttetése ez által megváltozott. Midőn Anglia egy hatalmas öszve álláson munkálkodott Frantzia Ország ellen, egy félelmes erő formálódott ellene a' Frantzia tsalárdság által. Ettől az időtől fogva, minden a' dologhoz értő ember úgy gondolkodott, hogy szükségesképpen el kell kezdődni az ellenséggel való egygyezésnek. Minden a' békességet óhajtotta. Ekkor kezdetiek Ministereink egygyezni a' Fr. Kormányfzékkel. Ki merte volna azt még csak reményleni is, hogy egy békesség kötés letsendesítheti, az olly nagyon megháborított Európát? Ezen körülállásokban, csak ahhoz kellett magát tartani Angliának, hogy magának, 's szövetségeseiuek haszna híjjánosságot ne szenvedjen, nem pedig ahhoz, hogy egyszersmind Európa politika állását is meghatározza. A' mit mi reménylhattünk, 's kívánhattunk, az Anglia bírtokainak épségben való maradásában, Szövetségeseinknek tett fogadásunk megállásában, 's a' mi hatalmunknak annyira való nevelésben álhatott, hogy a' Frantzia Respublika erejét határok közt tarthassuk. Koppenhágánál, 's Egyiptomban való győzödeimeink könnyítették azt, hogy kívánságainkat elérhessük. A' kötött békesség eleget tett kívánsága-

inknak. Semmit Anglia el nem vevett; Szövettségeinek tett fogadását megtartotta. Mind napkeleti, mind napnyugoti Indiákban nyertünk. Hát félbe kellett volna é még is hagyni a' békesseges alkudozást, melly illy jó fundamentom épült Angliára nézve? Ha senki sem ítélte azt szükségesnek, hogy Hollandiáért, 's alsó Német Országért hadakozzunk: miért hadakoznánk azért, hogy Olasz Ország így vagy amúgy van organizálva? Midőn Olasz Ország mostani állapotja tudtára adódott Ministereinknek, a' Bétsi, Berlini Udvarok abban már megegyyeztek. A' Muzika Udvar azt jelentette ki, hogy Olasz Ország dolgaiba belé nem szól. Tanácsos lett volna é még is Olasz Országért hadakozni? Nagy nehézséget találnak abban némellyek, hogy Louisiána a' Frantzia Respublikáé lett. De az tsak ugyan Frantzia Kolónia volt, 's tsak ugyan Mississipp volt a' határa az Anglus, és Frantzia ott lévő bírtokoknak, ez előtt is. Ha ez által felbomlott az Amerikai Hatalmasságok közt az arányúság, annál nagyobb okok leszfz az Amerikai Státusoknak, hogy magokat Angliával, a' nagyobb erő ellen öfzve kaptsolják. Azon sem lehet felakadni, hogy a' mostani békessegen nintsen szó az előtt kötött békessegek' megerősítéséről; mivel az a' környülállások miatt lehetetlen is volt. Így ki kellett volna munkálódni a' Német Birodalom épségét, Szárdiniának, Hollandiának a' hadakozás előtt volt állapotját. Ha ez tőlünk nem függetett, leg-alább nem vetetjük magunknak szemére, hogy Európa megzavarását előmozdítottuk volna. A' mi az Anglia, 's Frantzia Ország közt való kereskede-
 el-

intézését illeti, az más időre halásztatott; 's a' tapasztalás után mondhatjuk, hogy a' nem olyan sürgetős Angliára nézve, mint a' békeességnek helyre állítása. Ha mi kárt vallunk abban, hogy míveinket a' Frantzia Respublika el nem fogadja: alig ha az több kárt nem vall abban, hogy mi se hagyjuk béhozni a' Frantzia portékákat. Igasságos dolog az is, hogy minden Státus fordítsa viszfza a' más Hatalmasságnál lévő fogoly tagjaira tett költséget; már ez 1763 ban jóvá hagyatott. Már ezt a' dolgot a' Parlament is meghányta vetette.

Londonból Május 20-dikán. Tegnap egy olly fényes vendégséget adott a' Királyné a' békeességen való örömének kilejtésére, mellyhez hasonlót nem mindenkor láthatunk. A' szoba a' hol a' Királyi Familia vólt, úgy fel vólt tiszosítva, hogy azon nagy költségnek, mellybe kerül ekja' házi készületek, meggyőzésére, tsak az ollyan kaszfza elégséges, mellynek kintsei mind a' két Indiákból gyűlnek. A' falak azon festésekkel vóltak felékesítve, mellyeket a' Királyi vérből való Hertzeg-Kis Aszfzonyok festegettek üres óráikban. — Sok ezerekre megy már az a' summa, mellyet a' mindenféle rendű emberek adtak a' végre, hogy Pittnek Oszlopot emeljenek. Sokaknak javaslására ez a' summa Interesse adódik ki, 's az Oszlop emelése a' pitt halála után halasztódik el, ne hogy az eránta való tisztelet, 's szeretet, hízelkedéssé legyen az által, hogy még életében teszük vele azt, a' mit tanátsosabb rend szerént akkorra halasztani, mikor maga a' természeti szemérmetesség sem gátsoskodhatik a' dologban.

Elegyes Levelek.

Konstántinápolyból Május 4-dikén. Még a' múlt Aprilis 21-dik napján megértettük egy Bétsből jött Kurir által azt, hogy a' békesség megkészült Anglia, 's a' Fr. Respublika között. Ez a' hír annyiival nagyobb örömet okozott a' Fényes Portának, mivel birodalmainak épségben való maradása világosan ki-van téve a' békesség tizikkelyeiben. A' nagy Úr megtétetett minden rendeléseket arra, hogy a' békesség elkészülésén való öröm kijelentessék. — Egyiptomban még is tüzesen folytatják a' Béyek a' Fényes Porta ellen való hadat. A' Nagy Vezér kéntelenítetik ismét új sereggel menni ellenek: mivel sokan melléjek állották, és alig ha semmivé nem teszük a' nagy Úr Egyiptom eránt való akaratját.

Berlinből Május 22-dikén. Ő Felsége a' Pruszfszus Király sok katonai Tiszteket tett mostanában, a' midőn Regimentjeit mustrálta. A' Weimári Hertzeg a' lovasság Generálissává tétetett. — Úgy hallatik, hogy nagy változás fog nem sokára lenni a' Regimentek organizálására nézve, mellyet a' nem rég múlt háborúban a' Frantzia sereg éppen új lábra lett állása szükségessé tett. A' nehéz lovasság könnyüvé fog tétetni. Az ágyúk mellett szolgáló lovas artilleria szembetünőképpen szaporíttatik.

Brüsselből Május 20-dikán. Holnap után mind öfzve-szedődnek a' vokszok az eránt: valyon Bonapárté élete fogytaig megmaradjon-e Konzuli hivatalában. A' Vokszok majd csak nem mind állítóok, némellyekben közzülök az is befog-

laltatik, hogy ne csak megtartsa az első Konzul mostani hivatalát, hanem az a' Famíliájára is menjen által.

1798-dik esztendőben, egy tsalárd ember utazott Koloniába, ki a' lakosok könnyen hívőségét, a' maga raval szeljlainak elérésére fordította. Jól tudta tudniillik azt, hogy Kolonia akkori állapotjába nem maradhat, ennél fogva azon igyekezett, hogy rá szedhesse, a' leg-kisebb változáshoz is két kézzel ragaszkodó lakosokat. Ábrázata sokban hasonlított az Oraniai Örökös Hertzeghez. Bészalván egy vendégfogadóba, fül hegygyel meghallotta, hogy a' Vendégfogadóné a' nála lévő embereknek azt beszéltette, hogy az ő újj Vendége bizonyosan az Oraniai Fejedelem, ki most idegen ember neve alatt utazik. A' tsalárd utazó mindent elkövetett, hogy az Alsószonyt vélekedésében megerősíthesse, vele beszédbe erezkedett, 's utóljára azt mondotta a' fogadónénak, hogy ő néki fog adódni, a' nem sokára megkészlő békesség által, az úgy nevezett alsó Német Ország, 's az egygyesült négy departamentek, és ő fog lenni ezen tartományok Királyja Austrásiai Király neve alatt. Továbbá azt mondotta, hogy ő most azért utaz, hogy az újj Státus igazgatására alkalmas embereket megismerhesse alattomban, és azoknak nem sokára hasznát vehesse. — Ritkán áll meg a' szó az Alsószonyba. Egy két óra múlva majd az egész város megtudja a' fogadóné által, hogy mitsoda nagy ember van nála. Sokan még az előkelők is elhitték a' dolgot. A' tsalárd utazó már sok Udvari Dámákat kinevezett, 's megtett egy személyt Finántz Minister-

nek; sőt a' Mekliniai Püspököt is megtette. Mi-
nekutánna sok pénzt kitsikart, odébb állott a'
tsalárd utazó. A' lakosok későn vették észre,
hogy tetemessen megtsalattattak.

Egy Hamburgi Ifjú valamelly bilétet kapott egy
inas által, ki azt hozzá a' Német Theatromból vit-
te egy Dámától. A' következő sorok voltak
írva a' bilétre, „hogy az Ifjú szeretetre méltó
vólta arra indította az Ifjú eránt a' Dámát, a'
mit ezen eseten kívül nem lehetne hibául nem
tulajdonítani a' szép nemnek. Tudniillik azt ó-
hajtja ő, hogy az Ifjúval közelebbről megismer-
kedhessen. Mellyre nézve kéri, hogy őtet, a'
ki bizonyos közönséges helyen lesísz ilyen, 's
ilyen maskarába, látogassa-meg. A' tűzes ifjú,
ki nem tudom mit nem képzelt előre magának,
megjelenik a' rendelt helyre, 's időre. Sok, már
akkor ott lévő Ifjak, 's esmerősei nevetve fogad-
ják, kik minnyájan hasonló biléttel jádzódtattak-
meg, de a' Dámát, a' ki írta sehol se találták.

Kevésben múlt, hogy a' múlt tsötörtökön
Ééts mellett a' Török sántzon lévő puska-
poros tornyot szerentsétlenség nem érte; a' mellette
lévő épületet tudniillik a' strázsa házzal egygyütt
felvetette a' puska-
por, mellyet abban a' Maga-
zínra vígyázó rejtett el, 's a' melly mintegy két
mázsányi lehetett. A' Magazínra vígyázó sze-
mélyen kívül, hét, a' strázsa háznál vólt kato-
nák vettettek-fel a' levegőbe, kik minnyájan ször-
nyű halált haltak, nyoltzan pedig sebeket kaptak.